Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002971

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стефківська Юліанна Вікторівна
2. Yulianna V. Stefkivska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-6408-9136

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 28-08-2025

Спеціальність за освітою: Маркетинг

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10446

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.07

Тема дисертації:

1. Інституціоналізація інноваційного розвитку агропромислового комплексу
2. Agro-industrial complex innovative development on the basis of institutionalization

Реферат:

1. Дисертація присвячена розв’язанню наукових основ, що полягають у поглибленні теоретичних засад і науково-методичному обґрунтуванні інноваційного розвитку АПК в умовах міжнародної інтеграції на засадах інституціоналізації. Запропоновано: концептуальні положення методичних засад оцінки інноваційного розвитку на засадах інституціоналізації, які включають інструментарій структурного розподілу показників, що використанні в аналізу з визначенням характеристик, пріоритетів і особливостей його адаптивності до умов специфіки розвитку агропромислового сектора економіки; створення інноваційного механізму технологічної платформи інноваційного розвитку аграрної сфери з відповідним фінансовим і законодавчим забезпеченням і врахуванням міжнародної інтеграції України. Проведено ретроспективний аналіз розвитку економічної теорії з відзначенням теоретико-еволюційних аспектів інноваційності у концепціях пізнання характеру взаємодії продуктивних сил і розвитку виробничих відносин на певному етапі еволюції суспільних

формацій. Обґрунтовано, що розвиток теоретичних основ інноваційної економіки та аграрної сфери спирається на сукупність знань, що історично пов'язані з еволюцією економічної думки та зміною уявлень про рушії науково-технічного прогресу. Обґрунтовано теоретичний аспект ролі інновацій в інституціоналізації високотехнологічного розвитку господарської системи агропромислового сектора, беручи за основу аналіз теоретико-методичних положень еволюції інноваційної, підприємницької та інституціональної теорії. З'ясовано, що роль інституції у сучасному аграрному секторі економіки полягає в тому, що вони мають стати тією ланкою, яка об'єднає науковців та їх досягнення і виробників, потреби яких вона має задовольнити, через створення і функціонування професійної мережі консалтингового і технологічного бізнесу, який створює і впроваджує інновації із залученням інвестицій на підприємницьких засадах в партнерстві із наукою і виробництвом. Обґрунтовано методичні підходи до оцінювання інноваційного розвитку агропромислового комплексу як ключового сектора національної економіки. Запропоновано методичні підходи та інструменти, що дозволяють здійснити системну та обґрунтовану оцінку зазначених аспектів. Проведена оцінка стану інноваційного розвитку АПК на основі інституціонального аналізу його високотехнологічної сфери. Аграрні науково-виробничі бізнес-одиниці застосовують найбільш продуктивні технології для досягнення якомога більшого врожаю і зниження витрат на вирощування та збирання, проте не враховуючи потенціальну шкоду, що може бути завдана землям і екології загалом, від таких методів ведення сільського господарства. Визначено такі проблеми, як зменшення кількості наукових організацій, що виконують наукові дослідження і розробки, та зниження інтересу до науково-дослідної сфери, брак фінансових ресурсів, недостатнє технологічне оснащення, інтелектуальна міграція висококваліфікованих кадрів підприємств. Розроблено модель множинної (шестифакторної) регресії з метою отримання прогнозних значень обсягу валового виробництва зерна та зернових культур та експорту зернових культур під впливом показників інноваційної діяльності. Проаналізовано вплив факторів, пов'язаних з інноваційною діяльністю на валове виробництво зерна та зернобобових культур, експорт зернових культур. Також проведено системно-структурний аналіз особливостей та тенденцій інституційної інфраструктури АПК і її впливу на розвиток аграрної сфери. У результаті дослідження встановлено, що ринкова інфраструктура аграрного сектору сучасної України здебільшого формується за рахунок діяльності компаній, які спеціалізуються на імпорті та адаптації зарубіжних технологій виробництва. Розглянуто складові вітчизняної інфраструктури щодо формування інноваційного розвитку АПК на засадах інституціоналізації і надано оцінку її ефективності. Зокрема, установлено, що реальний вплив на інноваційний розвиток галузі наявних та потенційних інфраструктурних елементів не перевищує 5 %, що вказує на їхню слабку результативність. Запропоновано схему моделі формування інноваційного розвитку аграрного сектора, інфраструктурну серцевину якої побудовано на інституційних засадах. Інституційну структуру поділено на три блоки, в яких згруповані опорні учасники інституціональної моделі: I – науково-дослідні установи; II – технологічні фірми; III – виробничі підприємства. Розроблено технологічну платформу інноваційного розвитку аграрного сектора економіки, яка є основою для ефективного державного ринкового регулювання інноваційної діяльності в галузі. Функціонування технологічної платформи забезпечується за допомогою оптимізації інфраструктурного забезпечення, підвищення технологічного рівня виробництва та активного залучення наукоємних підприємств і бізнес-структур.
Ключові слова: інновація, інноваційний розвиток, агропромисловий комплекс, інституції, інноваційна інфраструктура, інституціональна екосистема, технологічна платформа інноваційного розвитку АПК

2. The thesis is devoted to solving scientific foundations that are deepening the theoretical foundations and scientific-methodological substantiation of agro-industrial complex innovative development in terms of international integration on the basis of institutionalization. Conceptual provisions of methodical bases of assessment of innovative development on the principles of institutionalization, which include tools of structural distribution of analysis indicators with definition of characteristics, priorities and features of its adaptability to conditions of specific development of agro-industrial sector; to create an innovative mechanism of the technological platform of innovative development of the agricultural sphere with the appropriate financial and legislative support and taking into account the international integration of Ukraine are proposed. A retrospective

analysis of the development of economic theory was noted, noting the theoretical and evolutionary aspects of innovation in the concepts of cognition of the nature of interaction of productive forces and development of production relations at a certain stage of evolution of social formations. It is concluded that the evolution of the theory of innovative development of the economy and agriculture is based on a set of knowledge that can be retrospectively linked with the achievements of economics in changing the paradigm of knowledge of scientific and technological progress. The theoretical aspect of the role of innovations in the institutionalization of high-tech development of the economic system of the agro-industrial sector is substantiated, based on the analysis of theoretical and methodological provisions of the evolution of innovation, business and institutional theory. It was found that the role of institutions in the modern agricultural sector is to serve as a link between scientists and producers by establishing a professional network of consulting and technology businesses that implement innovations with investment on an entrepreneurial basis in partnership with science and industry. Methodological aspects of estimation of innovative development of the agricultural sector as the basic industry of national economy are determined. Methodical characteristics of the toolkit for such assessment are offered. An assessment of the state of innovative development of the agro-industrial complex was carried out based on an institutional analysis of its high-tech sector. Agricultural holdings use the most productive technologies to maximize yields and minimize production costs, often without considering the potential environmental and land degradation caused by such practices. Problems such as reduction in the number of research organizations performing research and development, intellectual migration of highly qualified personnel and declining interest in the research sphere, lack of financial resources, insufficient technological equipment of enterprises have been identified. A model of multiple (six-factor) regression has been developed in order to obtain forecast values of the volume of gross production of grain and cereals and exports of cereals under the influence of innovation indicators. The analysis of influence of the factors connected with innovative activity on gross production of grain and legumes, export of grain crops is carried out. Also, a system-structural analysis of the features and trends of the institutional infrastructure of the agro-industrial complex and its impact on the development of the agricultural sector. It is investigated that the market infrastructure of modern Ukraine is mainly represented by companies that provide import and further use of foreign technologies of agricultural production in Ukraine. The components of the innovation infrastructure and evaluates their effectiveness in the agro-industrial complex are considered. The analysis shows that the impact on the innovative development of agro-industrial complex of existing and possible infrastructural formations does not exceed 5 %, which is very small. The scheme for the formation of innovative development of the agricultural sector has been proposed, with its infrastructural core built on institutional foundations. The institutional structure is divided into three blocks (research institutions, technology companies, production enterprises), which group the key participants of the institutional model. A technological platform for the innovative development of the agricultural sector has been developed as a foundation for effective state regulation of innovation. Its functioning is ensured through optimized infrastructure, improved production technologies, and the involvement of knowledge-intensive enterprises. Keywords: innovation, innovative development, agro-industrial complex, institutions, innovation infrastructure, institutional ecosystem, technological platform of agro-industrial complex innovative development

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Lopatynska Yuliia. Institutional mechanism of technological platform for ensuring innovative development of agro-industrial complex in the economy in the conditions of international integration. European journal of economics and management. 2020. Vol. 6, Issue 6. P. 23–37. ISSN 2533-4794 (Print). ISSN 2533-4808 (Online). DOI: https://doi.org/10.46340/eujem.2020.6.6.3
- Глущенко Я. І., Стефківський В. М., Лопатинська Ю. В. Фінансово-економічний стан сільського господарства України. Електронний науково-практичний журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». 2017. № 4 (09). URL: http://easterneurope-ebm.in.ua
- Гавриш О. А., Лопатинська Ю. В. Еволюція засад інноваційного розвитку економіки. Підприємництво та інновації. 2019. № 10. С. 39–45. DOI: https://doi.org/10.37320/2415-3583/10.5
- Гавриш О. А., Лопатинська Ю. В. Інституціоналізація високотехнологічного розвитку господарської системи агропромислового сектору: теоретичний аспект ролі інновацій. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, серія: «Економіка і управління». 2020. № 31 (70). С. 62–68. DOI: https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-2-11
- Стефківський В. М., Лопатинська Ю. В., Стефківська Ю. Л. Методичні аспекти інституціональної оцінки інноваційного розвитку агропромислового сектору економіки. Науково-виробничий журнал «Держава та регіони», серія: «Економіка та підприємництво». 2020. № 3 (114). С. 89–95. DOI: https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-3-16
- Лопатинська Ю. В. Оцінка стану інноваційного розвитку АПК на основі інституціонального аналізу його високотехнологічної сфери. Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК». 2020. № 7. С. 109–116. DOI: https://doi.org/10.32317/2221-1055.202007109
- Загірняк Д. М., Стефківська Ю. В. Аналіз напрямів оптимізації експорту й імпорту зернових та олійних культур в аспекті інституціоналізації АПК України. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. 2025. № 1 (150). С. 57–64. DOI: https://doi.org/10.32782/1995-0519.2025.1.7
- Загірняк Д. М., Стефківська Ю. В. Дослідження інституціональних механізмів забезпечення інноваційного розвитку вітчизняного насінництва в умовах євроінтеграції АПК України. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). 2025. № 2. С. 25–30. DOI: https://doi.org/10.20998/2519-4461.2025.2.25
- Гавриш О. А., Лопатинська Ю. В. Теоретичні аспекти інституціоналізації засад інноваційного розвитку економіки. Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління: збірка праць XIX Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (Київ, 15 квітня 2020 р.). Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2020. С. 65–66
- Лопатинська Ю. В., Стефківська Ю. Л. Вплив науки на інноваційний розвиток аграрного сектору економіки в Україні. Dynamics of the development of world science: abstracts of XIII International Scientific and Practical Conference (Vancouver, Canada, 2-4 September 2020). P. 189-193. Homepage: https://sci-conf.com.ua/, ISBN 978-1-4879-3791-1
- Лопатинська Ю. В. Аналіз інноваційного розвитку високотехнологічної сфери аграрної галузі економіки. «Розвиток регіональної фінансово-економічної системи: теорії та пропозиції»: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 13 лютого 2021 р.). Київ: Громадська організація «Київський економічний науковий центр», 2021. С. 27–32.
- Загірняк Д. М., Стефківська Ю. В. Інституціоналізація АПК України як ефективний засіб забезпечення сталого розвитку в умовах воєнного стану і повоєнний період. International scientific-practical conference “Economics, finance, accounting and management: current issues and development prospects”: conference proceedings (Aarhus, Denmark, March 11, 2025). Aarhus, Denmark: Scholarly Publisher ICSSH, 2025. 51 p. P. 17–19.
- Загірняк Д. М., Стефківська Ю. В. Дослідження перспектив інноваційного розвитку вітчизняних виробників добрив в умовах міжнародної інтеграції. Матеріали XXXII Міжнародної науково-практичної

конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства» (Кременчук, 23–24 квітня 2025 року). Кременчук: КрНУ імені Михайла Остроградського, 2025. 389 с. С. 216–217. DOI: https://doi.org/10.32782/2079-5009.krnu25.8.15

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U002408

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загірняк Денис Михайлович
2. Denys M. Zagirniak

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.07, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7009-8635

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаульська Лариса Володимирівна
2. Larysa V. Shaulska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7919-6733

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатенко Ірина Анатоліївна
2. Iryna A. Hnatenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0254-2466

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глазунова Ольга Олександрівна
2. Olha O. Hlazunova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1949-0754

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гришко Наталя Євгеніївна

2. Natalia Y. Hryshko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1644-3861

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Першотравнева, буд. 20, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Маслак Ольга Іванівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Маслак Ольга Іванівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Маслак Ольга Іванівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна